

חוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963 *

פרק ראשון: פרשנות

1. **בחוק זה –** "חוק המינויים" – חוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט-1959;¹ "עובד המדינה" – מי שנתמנה לשירות המדינה לפי חוק המינויים, לרבות עובד על פי חוזה מיוחד כאמור בסעיף 40 לחוק המינויים; "השר" – השר הממונה על עובד המדינה הנדון, ולרבות ראש הממשלה לענין עובדי המדינה שהוא ממונה עליהם; "נציב השירות" – מי שנתמנה נציב שירות המדינה על פי חוק המינויים; "ועדת השירות" – ועדת שירות המדינה שנתמנתה לענין חוק המינויים; "מנהל כללי" – מי שנתמנה מנהל כללי של משרד על פי חוק המינויים; "משרד" – כמשמעותו בחוק המינויים.
- פרק שני: מינוי בית הדין למשמעת, תובע וחוקר**
2. יוקם בית דין למשמעת של עובדי המדינה, שתפקידו לשפוט על עבירות שהן עבירות משמעת של עובדי המדינה לפי חוק זה או לפי חוק אחר (להלן – בית הדין).
3. חברי בית הדין יהיו עובדי המדינה, שיתמנו לתקופה של חמש שנים על ידי שר המשפטים בהתייעצות עם שר האוצר מתוך שלוש רשימות של עובדי המדינה והן:
(1) רשימת כשירים להתמנות שופטי בית משפט שלום, שהוגשה על ידי שר המשפטים;
(2) רשימה שהוגשה על ידי נציב השירות;
(3) רשימה שהוגשה על ידי ארגון עובדי המדינה המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדי המדינה, ואם לא הוגשה תוך חדשים לאחר קבלת דרישה להגישו – מתוך כלל ציבור עובדי המדינה.
4. מבין חברי בית הדין שנתמנו מתוך הרשימה שהוגשה על ידי נציב השירות, ימנה שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר, את אב בית הדין ואת ממלא מקומו.
5. המינויים של חברי בית הדין, של אב בית הדין ושל ממלא מקומו יפורסמו ברשומות.
6. בית הדין ידון בצוותים של שלושה, שיתמנו לענין פלוני על ידי אב בית הדין, אחד אחד מכל אחת הרשימות הנקובות בסעיף 3; אב בית הדין ימנה את היושב ראש לכל צוות, אולם אם הוא עצמו נמנה עם הצוות, יהיה הוא היושב ראש.
7. סדרי הדין של בית הדין ייקבעו בתקנות על ידי שר המשפטים.
8. אין על חבר בית הדין מרות בעניני שפיטה זולת מרותו של הדין.
9. חדל חבר בית הדין להיות עובד המדינה, תיפסק כהונתו כחבר בית הדין.

הנדרות

בית הדין
למשמעת

חברי בית הדין

אב בית הדין

פרסומים

הרכב צוותי
בית הדין

סדרי הדין

אי תלחום של
חברי בית הדין

פרישה מהשירות

¹ נתקבל בכנסת ביום ב' באדר תשכ"ג (26 בפברואר 1963); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 485, תשכ"ב, עמ' 36.

1 ס"ח 279, תשי"ט, עמ' 86.

16. הפרק הרביעי לחוק השופטים, תשי"ג-1953² – למעט הפסקאות (2), (3) ו-(4) לסעיף 22 (א) ולמעט סעיף 23א – יחול על חברי בית הדין כאילו היו שופטים שהחוק האמור דן בהם, אלא שאם נמצא חבר בית הדין, בהליכים לפי הפרק האמור, בלתי ראוי להמשיך בתפקידו, יעביר אותו שר המשפטים מכהונתו; עבירות משמעת שחבר בית הדין אינו נשפט עליהן לפי הפרק האמור, יישפט עליהן לפני ועדת השירות, שיהיו לה לענין זה כל הסמכויות של בית הדין.

11. בית הדין יהיה מוסמך –

סמכויות בית הדין

- 1) להשיג כל עדות שבכתב או שבעל פה אשר יראה בה צורך;
- 2) להזמין כל אדם לבוא לפניו להעיד או להגיש כל מסמך שברשותו, לחקרו ולדרוש ממנו כל מסמך שברשותו;
- 3) לכפות את התייצבותו של אדם שלא ציית להזמנת בית הדין ולא הצטדק על כך בדרך המניחה את דעתו, ולצוות עליו לשלם את כל ההוצאות שנגרמו על ידי כפיית התייצבותו או על ידי אי ציותו להזמנה, וכן לקנוס אותו בסכום כסף עד שבעים וחמש לירות;
- 4) לחייב כל עד להעיד בשבועה או בהן צדק, בדרך הנהוגה בבית המשפט;
- 5) לקנוס בסכום כסף עד שבעים וחמש לירות אדם שנדרש להעיד בשבועה או בהן צדק או להגיש מסמך וסירב לעשות כן ללא צידוק המניח את דעת בית הדין; ובלבד שלא יידרש אדם להשיב על שאלה העלולה להפילו ולא ייקנס על סירובו להשיב עליה;
- 6) לקבל כל ראייה שבכתב, או שבעל פה, אף אם אינה קבילה במשפטים אזרחיים או פליליים;
- 7) לפסוק לאדם שהוזמן ובא לשיבת בית הדין סכום כסף שהוצא, לפי דעת בית הדין, עקב בואו לשיבה.

12. חבר בית הדין רשאי להתפטר מכהונתו על ידי הגשת כתב התפטרות לשר המשפטים; כהונתו תיפסק כתום שלושים יום לאחר הגשת כתב התפטרות, אם לא הסכים שר המשפטים למועד קצר מזה.

התפטרות

13. שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר, רשאי להעביר חבר בית הדין מכהונתו על יסוד חוות דעת של ועדה רפואית ממונה על ידי ועדת השירות המעידה שמחמת מצב בריאותו נבצר ממנו למלא תפקידו.

סמכות להעביר
מכהונה

14. החובע לפני בית הדין יהיה פרקליט המדינה או מי שהוסמך לכך על ידי או על ידי נציב השירות.

חובע

15. נציב השירות ימנה לענין חוק זה חוקרים שיפעלו לפי הוראות התובע; לא נתן התובע לחוקר הוראה לענין פלוני, רשאי נציב השירות לתיתה.

חוקר

16. בענינים שהם בסמכותו של בית הדין יהיו לתובע ולחוקר הסמכויות שאפשר להעניקן לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצידורה הפלילית (עדות)³, והסעיפים 3 ו-4 לאותה פקודה יחולו על חקירות של התובע או החוקר מכוח סמכויות אלה, בשינויים המחוייבים לפי הענין.

סמכויות חקירה

² ס"ח 132, תשי"ג, עמ' 149; ס"ח 283, תשי"ט, עמ' 134.
³ חוקי אי"י, כרך א', פרק ל"ד, עמ' 439.

פרק שלישי : עבירות משמעת, שפיטה ועונשין

17. עובד מדינה שעשה בישראל או בחוץ לארץ אחת מאלה אשם בעבירת משמעת;
- (1) עשה מעשה, או התנהג, באופן שפגע במשמעת שירות המדינה;
 - (2) לא קיים את המוטל עליו כעובד המדינה על פי נוהג, חוק או תקנה, או הוראה כללית או מיוחדת שניתנו לו כדין, או התרשל בקיום המוטל עליו כאמור;
 - (3) התנהג התנהגות בלתי הוגנת במילוי תפקידו או בקשר אתו;
 - (4) הורשע על עבירה שיש עמה קלון.
18. עובד המדינה שהיה שותף לעבירת משמעת, באופן שהיה עושה אותו אחראי בפלילים לפי פרק ה' לפקודת החוק הפלילי, 1936, אילו היתה העבירה עוון או פשע – אשם אף הוא בעבירת משמעת.
19. שר המשפטים ימנה, לכל משרד ועדת משמעת לשפוט את עובדי אותו משרד על עבירות משמעת שהן מסוג העבירות שנקבעו לענין זה בתקנות, למעט עבירות כאמור בפסקאות (3) ו-(4) לסעיף 17.
20. ועדת משמעת תהא של שלושה עובדי מדינה, בתנאי שאחד מהם לפחות יתמנה מתוך רשימה שהוגשה על ידי ארגון עובדי המדינה המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדי המדינה, אם הוגשה, ובתנאי נוסף שעובד המשרד שעמו נמנה הנאשם, לא יהיה חבר הוועדה; לכל חבר ועדת משמעת ימנה שר המשפטים ממלא מקום.
21. שר המשפטים רשאי להגביל את תחום סמכותה של ועדת משמעת ליחידה פלונית במשרד פלוני, לשטח פלוני של המדינה או של רשות מקומית, או לסוגים מיוחדים של עובדים או של עבירות, הכל כפי שייראה לו בנסיבות הענין.
22. נציב השירות או עובד שהשר הממונה על העובד ימנה לכך, רשאים להגיש לוועדת משמעת תלונה על עבירת משמעת שהיא בסמכותה, ועובד שהוגשה עליו תלונה כאמור חייב להתייצב לפני הוועדה במקום ובמועד שתקבע.
23. ועדת משמעת לא תשפוט עובד ולא תגבה עדויות אלא בפניו; בתחילת הדיון ייקראו בפני העובד דברי התלונה, ולפני מתן ההחלטה הסופית תינתן לו הזדמנות להשמיע את דבריו.
24. ועדת משמעת לא תהא כפופה לדיני הראיות ותפעל בדרך הנראית לה מועילה ביותר לכירור התלונה; והוא כשאין בחוק זה או בתקנות על פיו הוראה אחרת לענין זה.
25. תם הדיון ומצאה ועדות המשמעת, כי העבירה, נושא התלונה, הוכחה ולא הופסקו ההליכים לפי סעיף 27, תנקוט הוועדה נגד העובד אחד או אחדים מאמצעים אלה:
- (1) התראה;
 - (2) בזיפה;
 - (3) הפקעת משכורת עד החלק השנים עשר ממנה לתקופה שלא תעלה על ששה חדשים, ובלבד שסך כל הסכומים שיופקעו כאמור לא יעלה על 100 לירות לכל עבירה;
 - (4) העברתו – בתיאום עם נציב השירות – למשרה אחרת או למקום עבודה אחר במשרדו, בהגבלת זמן, או ללא הגבלה.

4 ע"ר 1936, תוס' 1 מס' 652, עמ' 263.

26. העתק החלטת הוועדה לפי סעיף 25 יימסר לנציב השירות, לא יאוחר משבוע ימים לאחר שניתנה, והוא רשאי לדרוש שיימסר לו כל חומר הדיונים שקדמו להחלטה.
- הודעה לנציב השירות
27. ההליכים בוועדת משמעת יופסקו באחת מאלה:
- הפסקת הדיון
- (1) הודעה מנומקת של נציב השירות לוועדת המשמעת, על הפסקת ההליכים;
 - (2) הגשת תובענה לבית הדין באותו ענין;
 - (3) החלטת הוועדה, שהעתק ממנה יימסר לנציב השירות, כי חומרת העבירה מחייבת העברת התלונה לבית הדין.
28. (א) נציב השירות רשאי, לא יאוחר מ-30 יום לאחר שנמסר לו העתק ההחלטה לפי סעיף 26, לעשות אחת מאלה:
- התערבות נציב השירות בהחלטת ועדת המשמעת
- (1) לבקש מבית הדין לבטל את אמצעי המשמעת שהחליטה עליהם ועדת המשמעת, לרבות ההליכים שקדמו לה, וכן להורות על עיכוב הביצוע של אמצעים אלה עד להחלטת בית הדין;
 - (2) לערער לפני בית הדין על זיכויו או על חיובו של העובד או על קולת אמצעי המשמעת.
- (ב) ביטל בית הדין אמצעי משמעת שהחליטה עליהם ועדת המשמעת, רשאי הוא להורות לתובע להגיש לו תובענה.
29. עובד הרואה את עצמו נפגע על ידי אמצעי משמעת שהחליטה עליו ועדת המשמעת – למעט אתראה – רשאי לערער לפני בית הדין על חיובו כדין או על חומרת אמצעי המשמעת – לא יאוחר מהיום השלושים לאחר המועד שבו נמסר לו המסמך המכיל את האמצעי או המעיד עליו.
- ערער העובד על החלטת ועדת משמעת
30. מותר לקבוע בתקנות הוראות בדבר ביצוען של החלטות ועדת משמעת על ידי הרשויות הנוגעות בדבר, ושר המשפטים רשאי לקבוע את סדרי הדין בוועדות המשמעת.
- ביצוע וסדרי דין
31. שום דבר בפרק זה לא ימנע שר או מנהל כללי מלהתרות או לנזוף בעובד על מעשה או מחדל שיש בו משום עבירת משמעת אך התראה או נזיפה זו לא יראו כאמצעי משמעת לענין סעיף 62.
- שמירת סמכות של שר ושל מנהל כללי
32. שר, נציב השירות או היועץ המשפטי לממשלה רשאים להגיש לתובע קובלנה על עבירת משמעת שנעברה על ידי עובד המדינה, הן ביזמתם הם והן על פי תלונה שהוגשה להם.
- קובלנה
33. ראה התובע שיש בקובלנה ובחומר הראיות שלפניו כדי להעמיד את עובד המדינה לדין משמעת, רשאי הוא להגיש לבית הדין תובענה, והוא חייב להגישא אם מי שהסמיך אותו להיות תובע, הורה לו לעשות כן.
- הגשת תובענה
34. בית הדין מוסמך להחליט על אחד או אחדים מאמצעי משמעת אלה:
- אמצעי משמעת על ידי בית הדין
- (1) התראה;
 - (2) נזיפה;
 - (3) שלילת זכויות הותק, כולן או מקצתן, הכל לתקופה שיקבע;
 - (4) הורדה בדרגה או הקפאתה, במידה ולתקופה שיקבע;
 - (5) הפקעת משכורת עד החלק הששי ממנה לתקופה שלא תעלה על ששה חדשים;
 - (6) העברה למשרה אחרת או למקום עבודה אחר, בהגבלת זמן או בלי הגבלה;
 - (7) פסילה למילוי תפקידים מסויימים, במידה ולתקופה שיקבע;

(8) פיטורים בתשלום פיצויים, כולם או מקצתם, או ללא תשלום פיצויים;

(9) פסילה לשירות המדינה לצמיתות או לתקופה שיקבע;

(10) פרסום החלטת בית הדין, כולה או מקצתה.

35. לא יחליט בית הדין על העברת עובד למקום עבודה אחר, אלא אם היתה לפניו רשימה של משרות פנויות שאליהן אפשר להעביר את העובד, ובית הדין רשאי להורות שהתובע ימציא לו רשימת המשרות הפנויות כאמור, תוך המועד שיקבע בית הדין.

העברה
למשרה אחרת

36. ראה בית הדין שלא היה יסוד להגשת התובענה, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לעובד את הוצאות הגנתו בסכום שיקבע בית הדין.

הוצאות הגנה

37. עובד המדינה רשאי להיות מיוצג בפני בית הדין על ידי עורך דין, ואם ביקש למנות לו סניגור שלא על מנת לקבל שכר, וראה אב בית הדין שהדבר רצוי לשם עשיית משפט צדק, ימנה לו סניגור, שהסכים עליו העובד, מתוך רשימת מועמדים שנערכה, באישור שר המשפטים, מקרב עובדי המדינה ושאינם עובדי המדינה ובהסכמתם של המועמדים.

מינוי סניגור על
ידי אב בית הדין

38. בכל הליך לפני בית הדין תינתן לעובד הניגע בדבר אפשרות להשמיע טענותיו, להכיא ראיות, ולחקור כל עד שהתייצב לפני בית הדין.

גזירות העובד

39. נדרש אדם על ידי בית הדין להעיד בשבועה או בהן צדק או להגיש מסמך וסירב לעשות כן, ללא צידוק המניח את דעתו של בית הדין, ולא נקנס לפי סעיף 11(5), רשאי בית משפט השלום שבאזור שיפוטו גר אותו אדם או יושב בית הדין, לצוות על פי בקשת היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, שאותו אדם ייעצר לתקופה שיקבע ושלא תעלה על חודש ימים, עד שיסכים להעיד או להגיש את המסמך הנדרש לפני גמר הדיונים בבית הדין.

סירוב להעיד
או להגיש מסמך

40. (א) אמצעי המשמעת שהחליט עליהם בית הדין לא יבוצעו אלא לאחר שנמסר לידי העובד העתק מאושר של החלטה, ואם היתה זכות ערעור על החלטה — לאחר שעברה תקופת הערעור; הוגש ערעור, לא תבוצע החלטה אלא לאחר שנמסר לעובד העתק מאושר של פסק-הדין בערעור.

ביצוע

(ב) החליט בית הדין לפטר עובד מהשירות רשאי הוא להורות בהחלטתו על ביצוע מיד, אם ראה שחומרת העבירה מצדיקה זאת.

(ג) מותר לקבוע בתקנות הוראות בדבר ביצוען של החלטות בית הדין על ידי הרשויות הנוגעות בדבר.

41. בית הדין ידון בדלתיים סגורות, זולת אם החליט לנהוג באופן אחר; המפרסם דבר, ללא רשות בית הדין, על דיון שהתנהל בדלתיים סגורות, דינו מאסר 6 חודשים או קנס אלף לירות.

סודיות הדיון

42. נציב השירות רשאי לפרסם, בכל צורה שתיראה לו, כל החלטה שהחליט בית הדין, אולם —

פרסום החלטות

(1) לא יפרסם את החלטה בדרך שיש בה כדי לזהות את העובד אלא בהסכמת אב בית הדין;

(2) הוחלט על התראה בלבד, לא יפורסם שמו של העובד אלא לפי בקשתו.

43. (א) החליט בית הדין על פיטוריו של עובד המדינה או על פסילתו לשירות המדינה, רשאי העובד, לא יאוחר מהיום השלושים לאחר שניתנה ההחלטה, אם ניתנה בפניו, או לאחר שנמסר לו העתק ההחלטה אם ניתנה שלא בפניו, לערער על ההחלטה לפני שופט בית המשפט העליון כדן יחיד; הוא הדין כשבית הדין החליט להטיל אמצעי משמעת מן המפורטים בפסקאות 6 ו-7 לסעיף 34, ובלבד שבית הדין נתן רשות לערער.

(ב) החליט בית הדין על ביצוע הפיטורים מיד, רשאי שופט בית המשפט העליון, על פי בקשת העובד, לעכב את הביצוע עד להחלטה בערעור, ואם כבר פוטר העובד לפי זוהחלטה – להורות על החזרה למשרתו; ההליט השופט לעכב הכיצוע, רשאי הוא לצוות על השעיית העובד מתפקידו.

(ג) החליט השופט לבטל ההחלטה בדבר פיטורי עובד, יהיה הביטול, לכל דבר, בר-תוקף למפרע מיום ביצוע הפיטורים.

(ד) החליט השופט לקבל את הערעור, כולו או מקצתו, יהיו לו, לענ, "טלת אמצעי משמעת, כל הסמכויות של בית הדין לפי סעיף 34.

(ה) שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות את סדרי הדין בערעור וכן בבקשות לעיכוב ביצוע והחזרה למשרה לפי סעיף זה.

44. (א) עובד הטוען כי מחמת מחלה אינו מסוגל לעמוד בדין, רשאי בית הדין לקבוע לו מועד להוכיח טענתו על ידי הוות דעת של ועדה רפואית שתמנה ועדת השירות והדיון יידחה עד למועד האמור; לא הוכיח העובד טענתו כאמור, רשאי בית הדין להמשיך בדיון.

(ב) מצא בית הדין כאמור שהעובד אינו מסוגל לעמוד בדין מחמת מחלה, יפסיק את הדיון ויודיע על כך לנציב השירות ולממונה הישיר על העובד, ומשעשה כן, תופסק עבודתו של העובד ורואים אותו, כל עוד אינו מסוגל לעמוד בדין, כאילו נעדר מעבודתו מחמת מחלה.

45. הופסק הדיון בנסיבות האמורות בסעיף 44, רשאי נציב השירות, מזמן לזמן, להורות לעובד להיבדק שנית בדיקה רפואית לענין זה, ואם נמצא מסוגל לעמוד בדין, וכן אם לא התייצב לבדיקה או אם סירב להיבדק – ימשיכו בדיון מהשלב שאליו הגיע שעה שהופסק הדיון; בשני המקרים האחרונים מותר להמשיך בדיון שלא בפני העובד.

46. האמור בסעיף 44 אינו גורע מן הסמכות לפטר את העובד הנדון מחמת מחלה.

פרק רביעי: השעיה

47. עובד המדינה שהוגשה עליו קובלנה לפי סעיף 32, רשאי נציב השירות להשעותו מתפקידו, עד גמר הליכי החקירה והדיון; התחילה חקירה פלילית של המשטרה נגד עובד המדינה בעבירה שיש עמה קלון, לדעת נציב השירות, רשאי נציב השירות לעשות כן לאחר התייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו.

48. היה לשר חשד כבד שעובד המדינה, בודעין, מעל בתפקידו או השתמש בו לרעה, או שהפר את המשמעת הפרה וזדונית וחמורה, או עבר עבירה פלילית שיש עמה קלון, והיה השר סבור, כי המשכת עבודתו של העובד תביא לידי פגיעה חמורה בשירות המדינה, רשאי הוא להשעותו לתקופה שלא תעלה על ארבעה עשר ימים; אין הוראה זו גורעת מסמכות נציב השירות לפי סעיף 47.

49. (א) מחצית ממשכורתו של עובד שהושעה על ידי נציב השירות או על ידי שופט לפי סעיף 43 (ב) תעוכב באוצר המדינה לכל תקופת השעייתו, לרבות השעייתו הקודמת על ידי השר, אולם על פי בקשת העובד ובהמלצת השר ואחרי שמיעת תובע, או על פי בקשת נציב השירות ואחרי שמיעת המושעה, רשאי אב בית הדין להגדיל. להקטין או להפסיק את התשלום הזמני לתקופת ההשעיה, כולה או מקצתה, הכל בתנאים שייראו לו.
(ב) אב בית הדין יורה על הפסקת התשלום הזמני לפי סעיף קטן (א) או על הקטנתו, הכל לפי הענין, כשהכנסותיו של העובד מן המשכורת ומעבודת-חוץ גם יחד יעלו על המשכורת שהשתלמה לו ערב השעייתו.

עובד שהושעה
מותר בעבודת-
חוץ

50. עובד שהושעה ומשכורתו אינה משתלמת לו במלואה, לא יחולו עליו ההגבלות והאי-סורים בדבר עבודה מחוץ לשירות המדינה המוטלים על עובדי המדינה, ובלבד שלא ייצג אדם אחר כלפי המדינה או מוסד ממוסדותיה, למעט כתי המשפט, ולא יעסוק בעבודה שיש בה כדי ליצור התקשרות בינו ובין מי שיש לו מגע כספי או מסחרי או עניני עם היחידה שבה הועסק לאחרונה; כן עליו להודיע לנציב השירות, במועדים ובדרך שייקבעו בתקנות על השתכרוותיו בתקופת ההשעיה.

משכורתו של
מושעה שהורשע
בבית המשפט
ופוטר

51. מושעה שהורשע בבית המשפט ופוטר עקב ההרשעה, לא יהיה זכאי למשכורת בעד תקופת השעייתו, אולם לא יהיה חייב להחזיר את המשכורת ששולמה לו זמנית מכוח סעיף 49.

משכורתו של
מושעה שהורשע
בבית המשפט
ולא פוטר

52. מושעה שהורשע בבית המשפט ולא פוטר עקב ההרשעה, אך פרש מהשירות לפני שהועמד לדין משמעת עקב ההרשעה — רשאי נציב השירות על פי בקשתו של אותו אדם להחליט על תשלום המשכורת, כולה או מקצתה, לתקופת ההשעיה, בתנאים ולתקופה שייראו לו.

משכורתו של
מושעה שיצא
זכאי בבית-
המשפט

53. מושעה שזוכה בבית המשפט מן האשמה שגרמה להשעייתו ולא הועמד עליה לדין משמעת, וכן מושעה שיצא זכאי בבית הדין או בערעור לפי סעיף 43, תשולם להם משכורתם לתקופת השעייתם במידה שלא שולמה להם לפי סעיף 49 ובניכוי הכנסתם מעבודת-חוץ במשך תקופת ההשעיה, וזולת אם הורה נציב השירות, או בית הדין על פי בקשת המושעה במקרה של זיכוי על ידי בית-הדין או על ידי השופט בערעור, שלא תנוכה הכנסה זו, כולה או מקצתה.

משכורתו של
מושעה שהורשע
בבית הדין

54. מושעה שהורשע בבית הדין, רשאי בית הדין להחליט על פי בקשת הנשפט, אם ובאיזו מידה, תשולם לו משכורת לתקופת השעייתו, כהתחשב בין השאר גם הכנסותיו של הנשפט מכוח הסעיפים 49 ו-50.

משכורתו של
מושעה אחרי
הפסקת ההליכים
או ביטול ההשעיה

55. (א) חזר עובד מושעה לעבודה לאחר שהופסקו ההליכים נגדו ביזמת חוקר, המשטרה, תובע, נציב השירות או היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו או לאחר שנציב השירות ביטל את ההשעיה אף אם לא הופסקו ההליכים נגד העובד, תשולם לעובד משכורתו לתקופת ההשעיה במידה שלא שולמה לו לפי סעיף 49.

(ב) מהמשכורת שתשולם לפי סעיף קטן (א) תנוכה הכנסתו של העובד מעבודת-חוץ מכוח סעיף 50, זולת אם הורה נציב השירות, על פי בקשת המושעה, שלא תנוכה כולה או מקצתה.

(ג) הופסקו ההליכים כאמור בסעיף קטן (א), לאחר שהעובד פרש מהשירות, רשאי נציב השירות להחליט על תשלום המשכורת, כולה או מקצתה, לתקופת ההשעיה, בתנאים ולתקופה שייראו לו.

פרק חמישי : דיון חוזר

56. על פי בקשתו של נידון לפיטורים או לפסילה או של היועץ המשפטי לממשלה, רשאי אב בית הדין להורות על קיום דיון חוזר בענינו של הנידון אם ראה אחת מאלה:
- (1) בית משפט או בית הדין פסקו, כי ראיה מהראיות שהוכחו באותו ענין יסודה בשקר או בזיוף, ויש להניח כי אילו לא הוכחה ראיה זו היה בכך כדי לשנות את התוצאות לטובת הנידון;
 - (2) נתגלו עובדות חדשות או ראיות חדשות, העשויות לכדן או כיהד עם החומר שהיה לפני בית הדין בראשונה, לשנות את התוצאות לטובת הנידון, ולא יכלו להיות ידועות לו בשעת הדיון;
 - (3) על אותו מעשה הורשע בינתיים אדם אחר בבית משפט או בבית דין ומתגברות שנתגלו במשפט נראה כי הנידון לא ביצע את העבירה.
57. מת הנידון – יהיו גם בן-זוגו וכל אחד מצאצאיו, הוריו, אחיו או אחיותיו, זכאים לבקש דיון חוזר.
58. בדיון החוזר יהיו לבית הדין הסמכויות אשר לדיון הקודם ובלבד שלא יחמר דינו של הנידון.
59. בוטלו הפיטורים או הפסילה בדיון החוזר, רשאי בית הדין לתת כל צו שנראה לו כדי לפצות נידון שנשא ענשו או חלק ממנו, או לתת לו כל סעד אחר; מת הנידון – רשאי בית הדין לתת צו כאמור לטובת אדם אחר.
60. בוטלו הפיטורים בדיון חוזר, יחזור העובד לשירות המדינה במעמד ובזכויות שהיו לו ערב הפיטורים החל מן היום שבמסרה החלטת הביטול לנציב השירות.

פרק ששי : הוראות כלליות

61. אחריותו של עובד המדינה לפי חוק זה בשל עבירת משמעת פלונית אינה גורעת מאחריותו הפלילית בשל אותו מעשה או מוזדל ומותר לנקוט נגדו אמצעי משמעת לפי חוק זה אף אם נענש או זוכה על אותו מעשה או מחדל בבית המשפט.
62. לא ינקטו נגד עובד המדינה אמצעי משמעת על עבירת משמעת אחת יותר מפעם אחת, אלא בנסיבות האמורות בסעיפים 27 או 28.
63. (א) חוק זה אינו גורע מחיקוקים אחרים הקובעים שיפוט משמעתי לסוגים מסויימים של עובדי המדינה; עובד המדינה שנשפט שיפוט משמעתי לפי חיקוק כאמור, לא יישפט בשל אותו מעשה או מחדל שיפוט משמעתי לפי חוק זה.
- (ב) היה עובד המדינה נמנה גם עם בעלי מקצוע הכפופים לפי כל חיקוק לשיפוט משמעתי שלא במסגרת שירות המדינה בלבד, מותר לשפוט את עובד המדינה לפי חוק זה, אפילו כבר נשפט בשל אותו מעשה או מחדל לפי אותו חיקוק, וכן מותר לשפוט אותו לפי אותו חיקוק אפילו כבר נשפט כאמור לפי חוק זה.
64. לא יינקטו אמצעי משמעת לפי חוק זה נגד עובד המדינה על עבירות משמעת שנועדו לשר, למנהל הכללי, לנציב השירות או ליועץ המשפטי לממשלה שנה או יותר לפני הגשת הקובלנה לתובע או לפני מועד הגשת תלונה לפי סעיף 22; אלא שבחישוב תקופה זו לא יבוא במנין הזמן שבו נמשכו במשטרה או בבית המשפט חקירה או דיון פלילי בשל אותם מעשה או מחדל.

65. פרישתו של עובד מהשירות אינה מפסקת הליכים שהתחילו בהם נגדו לפני בית הדין והוא רשאי להמשיך בדיון אם ראה צורך בכך. פרישה אינה מפסקת הליכים
66. מותר להתחיל כהליכים לפני בית הדין אף לאחר שפרש העובד מהשירות, ובלבד שהתובענה תוגש תוך שנה מיום הפרישה, על פי הוראות היועץ המשפטי לממשלה, או נציב השירות, או לפי בקשת העובד. הגשת תובענה לאחר פרישת העובד
67. פורסמו ידיעות על עובד המדינה המייחסות לו עבירת משמעת והיה בדרך הפרסום ובהיקפו כדי לפגוע בעובד, רשאי העובד לבקש מנציב השירות להורות על עריכת חקירה בעבירה זו; ראה הנציב על פי תוצאות החקירה כי אין אמת בידיעות אלה, יודיע על כך לעובד בכתב; ראה שיש יסוד לידיעה יורה לתובע להגיש תובענה. העובד רשאי לפרסם את הודעת הנציב בדרך הנראית לו. טיהור שמו של עובד המדינה
68. עובד המדינה לא יפוטר בגלל עבירת משמעת אלא על פי פסק דין של בית הדין; הוראה זו לא תחול על פיטורים בתקופת הנסיון הנהוגה לגבי המשורה הנדונה ולא על פיטורים מחמת הרשעה בעבירה שיש עמה קלון, ופיטורים בשתי נסיבות אלה לא ייראו כאמצעי משמעת לענין סעיף 62. אין פיטורים על עבירה אלא על פי פסק דין
69. עובד המדינה לא יושעה בגלל עבירת משמעת או משום שהתחילה חקירת המשטרה נגדו אלא בהתאם להוראות הפרק הרביעי, או בהתאם לחוק אחר הקובע הוראה מפורשת בנדון. אין השעיה אלא על פי חוק
70. בהשעייתם של קצין משטרה גבוה כמשמעותו בפקודת המשטרה⁵, ושל פקיד בית סוהר גבוה כמשמעותו בפקודת בתי הסוהר, 1946⁶, יוסיפו לנהוג לפי הכללים הנהוגים בהשעיית עובד המדינה ערב תחילתו של חוק זה. השעיית קצינים גבוהים
71. למנהל כללי, וכן לבעל משרה שתקבע על ידי השר בהמלצת ועדת השירות, תהא כל סמכות שבדין השר של משרדו לפי הסעיפים 31, 32, 48 ו-49, זולת אם הורה השר הוראה אחרת. סמכויות מנהל כללי
72. הסמכויות של השר ושל נציב השירות לפי חוק זה, למעט הפרק השני, וכן הסמכויות לפי הסעיפים 19 ו-21, יהיו נתונות – עובדי לשכת הנשיא, הכנסת ומבקר המדינה
- (1) לגבי עובדי לשכת נשיא המדינה – למנהל הלשכה;
(2) לגבי עובדי הכנסת – ליושב ראש הכנסת או למי שיתמנה לכך על ידיו;
(3) לגבי עובד משרד מבקר המדינה – למבקר המדינה או למי שיתמנה לכך על ידיו.
73. נציב השירות, באישור ועדת השירות, רשאי לאצול לאחר מסמכותיו לפי הסעיפים 15, 22, 25 (4), 26, 32 ו-45. אצילת סמכויות
74. קבעה הממשלה, על פי סעיף 4 לחוק המינויים, שירות, מפעל או יחידה, שעל עובדיהם או על סוג מעובדיהם לא יחולו הוראות חוק המינויים או מקצתן, רשאית היא, אם היא סבורה כי קיימים אמצעי משמעת נאותים לגבי אותם העובדים ולאחר התייעצות עם ועדת העבודה של הכנסת ובהודעה ברשומות, לקבוע כי על אותם עובדים לא יחול חוק זה; אולם כל עוד לא עשתה כן, יהיה דינם של עובדים אלה כדיון עובדי המדינה לענין חוק זה לכל דבר, או בשינויים שתקבע הממשלה לאחר התייעצות עם ועדת העבודה של הכנסת. חללת החוק על מי שהופטר מתחולת חוק המינויים

5 חוקי א"י, כרך ב', פרק קי"ב, עמ' 1124.
6 ע"ר 1046, תוס' 1 מס' 1472, עמ' 6.

75. הממשלה, באישור ועדת העבודה של הכנסת, רשאית, בהודעה ברשומות, להורות כי הוראות חוק זה או מקצתן יחולו על עובדי רשות מקומית, שעליה ניתנה הוראה לפי סעיף 3 לחוק המינויים, או על עובדי גוף מבוקר אחר כמשמעותו בסעיף 9 לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב]⁷, העומד לבקורת מבקר המדינה על פי חוק או שביקש להחילן עליו בדרך ובתנאים שיקבעו בתקנות, והכל בשינויים הנראים לממשלה דרושים להתאמת ההוראות למבנה אותה רשות מקומית או אותו גוף מבוקר אחר והם יפורטו בהודעה.
76. חוק זה חל גם על עבירות משמעת שנעברו לפני תחילתו והעובד לא הובא עליהן לדין משמעת לפי הכללים שהיו נהוגים אותה שעה; אך לא יובא אדם לדין לפי סעיף זה על עבירה אלא אם מותר היה להביאו עליה לדין משמעת כאמור לפני תחילתו של חוק זה.
77. חוק זה לא יחול על הליכים שניתנה בהם החלטה סופית ערב תחילתו בבית הדין למש- מעת של עובדי המדינה שהיה קיים אותה שעה, והליכים שהיו תלויים לפני אותו בית הדין אותה שעה ימשיכו בהם כאילו חוק זה לא נתקבל.
78. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.
79. תחילת חוק זה בתום ששה חדשים לאחר פרסומו ברשומות.

עבירות משמעת
מלפני תחילת
החוק

דין החלטות
קודמות

ביצוע ותקנות
תחילה

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

לוי אשכול
שר האוצר

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

⁷ ס"ח 248, תשי"ח, עמ' 92.

חוק שירות המדינה (גימלאות) (תיקון מס' 3), תשכ"ג-1963 *

1. בחוק שירות המדינה (גימלאות), תשט"ו-1955¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 10, בהגדרת "המשכורת הקובעת", בסופה, יבוא:
- "אם הורד בדרגתו, עקב אמצעי משמעת לפי כל דין, תהיה משכורתו הקובעת במשך כל תקופת ההורדה נחשבת לפי הדרגה שאליה הורד ובתום תקופת ההורדה תחזור ותיחשב לפי הדרגה שלפני ההורדה."
2. בסעיף 12 לחוק העיקרי, בסופו, יבוא:
- "(5) תקופה שבה היה העובד מושעה לפי חוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963², בין במשכורת ובין שלא במשכורת, לא תובא בחשבון, אלא אם הוחזר לשירות בתום תקופת ההשעיה או אם נפטר בתוך אותה תקופה;
- (6) עובד שהושעה לפי חוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963, ופוטר תוך תקופת ההשעיה שלא מאחת הסיבות שהביאו לידי ההשעיה, יחליט בית הדין למשמעת שהוקם לפי החוק האמור (להלן – בית הדין למשמעת), על פי בקשתם של נציגי השירות או של העובד, אם ובאיזו מידה יראו את תקופת ההשעיה כתקופת שירות; בהכרעתו יביא בית הדין בחשבון אם ובאיזו מידה הוכחה האשמה שגרמה להשעיית העובד."

* נתקבל בכנסת ביום ב' באדר תשכ"ג (26 בפברואר 1963); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 486, תשכ"ב, עמ' 50.

¹ ס"ח 188, תשט"ו, עמ' 135; תשכ"א, עמ' 51; תשכ"א, עמ' 173.

² ס"ח 390, תשכ"ג, עמ' 50.